

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 217/2013-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. júna 2013 predbežne prerokoval sťažnosť W. R., T., zastúpeného spoločnosťou T., s. r. o., B., v mene ktorej koná advokátka Mgr. A. Č., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tdo 34/2011 z 5. októbra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť W. R. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. mája 2012 doručená sťažnosť W. R., T. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Tdo 34/2011 z 5. októbra 2011.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Trenčín sp. zn. 5 T 5/09 z 20. októbra 2009 uznaný vinným z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 158 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) a bol mu uložený peňažný trest v sume 500 €.

O podanom odvolaní sťažovateľa rozhodol Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 23 To 25/2010 z 18. mája 2010, ktorým doplnil výrok prvostupňového rozsudku o treste tak, že sťažovateľovi uložil aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu na jeden rok.

Proti druhostupňovému rozhodnutiu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré najvyšší súd v zmysle ustanovenia § 382 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) odmietol, pretože neboli zistené dôvody dovolania podľa ustanovení § 371 Trestného poriadku.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal, že rozhodnutím najvyššieho súdu došlo k porušeniu jeho základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ svoje námietky opieral o túto argumentáciu:

« Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v uznesení zo dňa 05.10.2011, sp. zn. 3 Tdo 34/2011, o odmietnutí dovolania, ktoré podal sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu voči rozhodnutiu Krajského súdu v Trenčíne z dôvodov v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) a písm. g) Trestného poriadku, nakoľko mal za to, že rozhodnutie Krajského súdu Trenčín spočíva na nesprávnom právnom posúdení skutku a je založený na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom, vysporiadal s dovolacími dôvodmi sťažovateľa tak, že opomína vysporiadanie sa s rôznymi dobami liečenia a obmedzenia na obvyklom spôsobe života poškodeného v zmysle podaného dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa vo svojom odôvodnení obmedzil len na strohé uvedenie vyjadrenia prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín, ktorý uviedol, že vzhľadom na charakter poranení a dobu liečby je správna kvalifikácia konania sťažovateľa ako prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona, pričom takéto vysporiadanie sa z dôvodom dovolania považujeme za nedostačujúce vzhľadom na to, že práve presne

stanovená doba obmedzenia na obvyklom spôsobe života poškodeného má zásadný význam pri kvalifikácii skutku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa síce vysporiadal s tvrdením sťažovateľa, ktorý uviedol že uznesenie o začatí trestného stíhania zo dňa 19.01.2009 nebolo vydané na základe znaleckého posudku uvádzaných skutočností, avšak neodôvodnil v znaleckom posudku uvedenú čo do slova identickú výpoveď sťažovateľa ako aj poškodeného, obe z mesiaca december 2008, s výpoveďou sťažovateľa a tiež poškodeného z mesiaca február 2009 (je nemysliteľné, aby niekto v priamej reči s takmer dvojmesačným odstupom vypovedal čo do slova identicky!).

Rozhodnutie Najvyššieho súdu o dovolaní sťažovateľa obsahuje odôvodnenie, avšak z hľadiska právnych úvah neuvádza, akými dôkazmi sú jednotlivé znaky skutkovej podstaty prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona obsiahnuté v skutkovom zistení súdu preukázané, nakoľko odôvodnenie z hľadiska právnych úvah posudzovania dokázaných skutočností musí vyplynúť z jednoznačného záveru nevzbudzujúceho dôvodné pochybnosti, že skutok spáchal sťažovateľ súdom zisteným spôsobom.

Je pravdou, ako uvádza Najvyšší súd Slovenskej republiky, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok neslúži k revízii skutkových zistení ustálených súdom prvého stupňa, a že zákonná formulácia dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku vyjadruje opodstatnenosť dovolania na nápravu chýb rozhodnutia vo veci samej, ak tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku, a tiež ak skutková veta vo výrokovej časti rozsudku obsahuje vyjadrenie všetkých skutkových okolností, ktoré vyžaduje použitá právna kvalifikácia skutku, tento dovolací dôvod nie je daný, pričom z rozhodnutia súdov (Okresného súdu Trenčín a Krajského súdu v Trenčíne), v zmysle už vyššie uvádzaných skutočností, nie je zrejmé, ktorými úvahami sa súdy pri rozhodovaní riadili, čo ich činí nepreskúmateľnými. Je v rozpore, ak skutková veta vo výrokovej časti rozsudku obsahuje vyjadrenia skutkových okolností, ktoré nie sú v konaní riadne zistené a preukázané.

Tvrdenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, že „Nesúhlas obvineného s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôže zakladať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.“ neobstojí, nakoľko k hodnoteniu dôkazov tak, ako to má na zreteli ustanovenie § 2 ods. 12 Trestného poriadku („... súd hodnotí dôkazy získané zákonným

spôsobom podľa svojho presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito i v ich súhrne...“) zo strany súdov vôbec nedošlo, v opačnom prípade by inak rozhodnutia súdov *preskúmateľné boli a jednoznačne a logicky by dôvodili sťažovateľom vytýkané skutočnosti.*

S poukazom na vyššie uvedené máme za to, že uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3 Tdo 34/2011 zo dňa 05.10.2011 došlo k porušeniu ústavného práva sťažovateľa podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, vzhľadom na to, že právne závery vyvozené Najvyšším súdom Slovenskej republiky sú zjavne neodôvodnené, nepreskúmateľné, na základe čoho ho považujeme za arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné.»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd rozhodol o jeho sťažnosti nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 3 Tdo 34/2011 z 5. októbra 2011, toto rozhodnutie zrušil, vrátil vec najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a priznal mu tiež náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ, tak ako to sám uviedol vo svojej sťažnosti, vidí porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v neodôvodnenosti právnych záverov namietaného uznesenia najvyššieho súdu, v ich zjavnej neodôvodnenosti a nepreskúmateľnosti.

Ústavný súd pristúpil k preskúmaniu uznesenia najvyššieho súdu, aby posúdil, či výkon právomoci najvyššieho súdu, a teda kvalita obsahu jeho rozhodnutia zodpovedá požiadavkám kladeným konštantnou judikatúrou ústavného súdu na odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov.

Z obsahu sťažnosti a obsahu namietaného uznesenia najvyššieho súdu ústavný súd zistil, že sťažovateľ podaný mimoriadny opravný prostriedok oprel o dovolacie dôvody v zmysle ustanovení § 371 ods. 1 písm. g) a i) Trestného poriadku, a síce že rozhodnutie krajského súdu je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom, a že je tiež založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutkového stavu. V podanom dovolaní sťažovateľ argumentoval, že z odôvodnení rozhodnutí oboch

konajúcich súdov nie je zrejmé, na akých dôkazoch je založený výrok o vine, a ani to, akými úvahami sa konajúce súdy pri svojom rozhodovaní riadili, takisto sťažovateľ poukazoval na podľa jeho názoru nejasné vysporiadanie sa konajúcich súdov s jeho obhajobou. V dovolaní sťažovateľ konkrétne uvádzal, že uznesenie o začatí trestného stíhania z 30. januára 2009 nebolo vydané na základe znaleckého posudku tak, ako to je uvedené v jeho odôvodnení, čo podľa vyjadrenia sťažovateľa potvrdzuje samotný znalecký posudok z 26. januára 2009, ktorý vo svojom obsahu cituje uznesenie o začatí trestného stíhania, ktoré však bolo vyhotovené až 30. januára 2009, a tiež cituje výpovede sťažovateľa a poškodeného z februára 2009. Sťažovateľ na základe toho usudzoval, že znalecký posudok bol vyhotovený dodatočne, a to podľa potrieb uznesenia o začatí trestného stíhania. Sťažovateľ v dovolaní ďalej poukazoval na rozdielne uvádzanú sumu liečebných nákladov, čo považoval za snahu zdôvodniť rehabilitáciu poškodeného, ktorá sa vôbec neuskutočnila. Vychádzajúc z uvedených skutočností sťažovateľ dôvodil, že skutkový dej tak, ako ho ustálili konajúce súdy, bol nesprávne právne posúdený, keďže nenapĺňal znaky trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona.

Najvyšší súd vo svojom uznesení o podanom dovolaní rozhodol tak, že ho v zmysle § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol pre nesplnenie dôvodov dovolania podľa ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd v úvode odôvodnenia uznesenia predovšetkým poukázal na splnenie podmienok prípustnosti dovolania v zmysle ustanovení § 368 ods. 1 Trestného poriadku (možnosť podania dovolania proti rozhodnutiu súdu, ktorým bola vec právoplatne skončená), podania dovolania oprávnenou osobou v súlade s ustanoveniami § 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku a podania dovolania na príslušnom prvostupňovom súde a v zákonnej lehote podľa ustanovení § 370 Trestného poriadku.

Vo vzťahu k sťažovateľom uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku (rozhodnutie sa opiera o dôkazy, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom) najvyšší súd konštatoval, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by nasvedčovala nezákonnému vykonaniu dôkazov, o ktoré sa rozhodnutia konajúcich súdov opierajú. V tejto súvislosti najvyšší súd vyvrátil opodstatnenosť námietok

sťažovateľa o nezákonnosti procesu dokazovania, a to konkrétne tvrdenie sťažovateľa o existencii dodatočne vypracovaného znaleckého posudku, keď najvyšší súd uviedol, že omyl sťažovateľa a z neho plynúca domnienka o nezákonnosti tohto dôkazu spočíva v zámene uznesenia o začatí trestného stíhania v danej trestnej veci s uznesením o vznesení obvinenia sťažovateľovi, keďže v skutočnosti uznesenie o začatí trestného stíhania bolo vydané 19. januára 2009 (nie 30. januára 2009, ako to tvrdil v dovolaní sťažovateľ), a až uznesenie o vznesení obvinenia sťažovateľovi z 30. januára 2009 sa odvoláva na závery znaleckého posudku vypracovaného 26. januára 2009. Takisto sa najvyšší súd vysporiadal so sťažovateľom prezentovanými nedostatkami týkajúcimi sa vyčíslenia tzv. liečebných nákladov súvisiacich s otázkou posúdenia rozsahu obmedzenia poškodeného v obvyklom spôsobe života, a to poukazom na vyjadrenie príslušnej zdravotnej poisťovne, ktorá podľa konštatovania najvyššieho súdu presvedčivo vysvetlila príčinu nezrovnalostí v zápisnici, a to zjavnou pisárskou chybou.

V ďalšom bode najvyšší súd vysvetlil podstatu dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a uviedol, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok neslúži na revíziu skutkových zistení ustálených súdom prvého a druhého stupňa, ale je určené na nápravu právnych chýb meritórneho rozhodnutia, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku, a preto, pokiaľ skutková veta vo výrokovej časti rozsudku obsahuje vyjadrenie všetkých skutkových okolností, ktoré použitá právna kvalifikácia vyžaduje, tento dovolací dôvod nie je daný. Najvyšší skonštatoval, že skutkové zistenia tvoriace obsah skutkovej vety v rozhodnutiach oboch konajúcich súdov zodpovedajú zákonným znakom skutkovej podstaty trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona a len samotný nesúhlas sťažovateľa s tým, ako konajúci súd vyhodnotil vykonané dôkazy, ešte nemôže zakladať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dovolanie sťažovateľa pre nesplnenie dovolacích dôvodov v zmysle ustanovenia § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Ústavný súd po preskúmaní namietaného uznesenia najvyššieho súdu dospel k týmto relevantným čiastkovým záverom:

Najvyšší súd v prvom bode odôvodnenia svojho rozhodnutia konštatoval neopodstatnenosť argumentácie sťažovateľa o naplnení dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku. Na tomto mieste v odôvodnení poukázal jednak na zákonnosť postupu dokazovania predmetného trestného konania a súčasne vyvrátil tvrdenia sťažovateľa o manipulácii procesu dokazovania (poukazom na mylnú domnienku sťažovateľa a na písársku chybu v zápisnici z trestného konania).

V ďalšom bode odôvodnenia svojho rozhodnutia najvyšší súd poskytol výklad ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a podrobne vysvetlil konkrétny, sťažovateľom uplatnený dovolací dôvod poskytovaný ustanovením § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, teda podmienky jeho aplikovateľnosti. Najvyšší súd potvrdil správnosť súdom určenej právnej kvalifikácie a na základe interpretácie dotknutého ustanovenia Trestného poriadku súčasne vylúčil možnosť subsumovania argumentácie sťažovateľa (predstavujúcej podľa názoru dovolacieho súdu iba námietky k spôsobu vyhodnotenia vykonaných dôkazov) pod citovaný dovolací dôvod.

Najvyšší súd vychádzajúc z označených čiastkových záverov skonštatoval nedostatok sťažovateľom formulovaných dovolacích dôvodov a dovolanie ako neprípustné odmietol.

V prijatom uznesení najvyšší súd náležite interpretoval dotknutú právnu úpravu týkajúcu sa mimoriadneho opravného prostriedku – dovolania [§ 371 ods. 1 písm. g) a i) Trestného poriadku] a vo vzťahu k nej posúdil relevantnosť jednotlivých argumentačných námietok sťažovateľa. Najvyšší súd vyčerpávajúco odpovedal na ťažiskové argumenty sťažovateľa týkajúce sa jeho tvrdení o nezákonnosti vykonaného dokazovania a o nesprávnom právnom posúdení skutkového stavu. Na základe náležitého odôvodnenia vylúčil najvyšší súd danosť dovolacích dôvodov podľa citovaných ustanovení Trestného poriadku a rozhodol o odmietnutí dovolania pre jeho neprípustnosť.

Konštatovanie o neprípustnosti dovolania sťažovateľa bolo založené na racionálnom, náležitom, a teda ústavne konformnom výklade relevantnej právnej úpravy, ktorý nepopiera jej účel a podstatu a na základe ktorého bol ustálený dôvod na odmietnutie dovolania.

Odôvodnenie namietaného uznesenia najvyššieho súdu tak predstavuje dostatočný základ pre jeho výrok, pretože sa opiera o náležité vysvetlenie právnej úvahy a vyčerpávajúcu odpoveď poskytnutú sťažovateľovi zo strany najvyššieho súdu, na ktorej tento postavil svoje rozhodnutie. Ústavný súd tak považuje odôvodnenia jeho rozhodnutia za dostatočné, nevybočujúce z limitov čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde posúdil ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd vzhľadom na svoje závery rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2013